

MOTÝLÍ KŘÍK

JAN TOMÁNEK

NEUCHOPITELNĚ KŘEHKÁ PRAVDA O TOM,
KDO SKUTEČNĚ VLÁDNE SVĚTU

Jan Tománek (1978) je absolventem Akademie výtvarných umění v Praze. Kromě filmové a umělecké práce se v mládí věnoval psaní do herních a filmových časopisů a založil počítačový magazín *Level*, ve kterém působil jako šéfredaktor. Je znám jako výtvarník, režisér a scenárista divácky vůbec nejúspěšnějších českých animovaných filmů *Kozí příběh* a *Kozí příběh se syrem*, za které získal řadu mezinárodních filmových cen a byl nominován i na Českého lva.

V roce 2018 vydal svůj první román *Motýlí křik* – konspirační thriller z českého prostředí. Druhá kniha – *Lustr pro papeže* – syrově drsný příběh z pekla normalizačních lágrů, vyšla na podzim roku 2019, následoval dystopický román *Archa knih*.

V roce 2022 vydal novelu *Válka se stromy* – hořce vtipné podobenství dvou let nesmyslných opatření, která jsme prožili, v roce 2023 zatím svou nejúspěšnější knihu s mnoha dotisky – *Průvodce králiči norou* – a v roce 2025 knihu *Začít u sebe*, která na předchozí přímo navazuje.

Se svou ženou a dvěma dětmi žije na okraji Prahy.

www.tomanek.com

MOTÝLÍ KŘIK

Jan Tománek

MOTÝLÍ KŘÍK

JAN TOMÁNEK

Tato kniha je román – příběh a postavy v něm vystupující jsou čistou fabulací autora. Jakákoli podobnost s reálnými událostmi a žijícími lidmi je tedy neúmyslná a čistě náhodná. Všechny okolnosti, za kterých se v knize objevují všeobecně známé reálně žijící osobnosti, místa a organizace, jsou rovněž zcela vymyšlené autorem.

© Jan Tománek, 2018

© Art And Animation studio, 2026

ISBN 978-80-908990-4-9

POZNÁMKA K NOVÉMU VYDÁNÍ 2026

Když jsem četl knihu znovu v roce 2026 před jejím druhým vydáním – tedy skoro deset let poté, co jsem ji napsal –, spoustu věcí bych nyní formuloval jinak. Ve vlastním vnímání světa jsem pokročil dál a některé situace, které popisují ústy svých postav, bych dnes patrně vyhodnotil jinak, možná bych použil asi i méně sentimentu, ale fakta i napínavý příběh a celkové poslání knihy zůstaly a jsou možná ještě naléhavější než dříve.

Už tehdy v roce 2017 se totiž dělo něco podivného a zlověstného, ale vše bylo zcela skryté a utajené – dnes to samé, jen v jiném hávu, přímo vyhrězlo na povrch, masky spadly a ti, kteří Světem za kulisami manipulují, se tím dnes už vůbec netají – ani nemusí, většina lidí tomu totiž stále nevěří, i když mají vše přímo přes očima!

Na druhou stranu spousta organizací, které se držely v pozadí, se nyní ukázala v plné nahotě a věci, které byly ještě v roce 2017 nepředstavitelné a šokující, jsou známé stále více a více lidem – a to je dobře!

Doufáme, že se svět a lidstvo snad konečně probouzí!

Jan Tománek

PROLOG

Záleží jen na vás, jak dalece se odvážíte následujícímu příběhu uvěřit – jak moc jste ochotni přijmout pravdu, ať je jakkoli nepříjemná. Přestože se jedná o fikci, všechna vědecká fakta, data, místa a organizace, které jsou v knize zmiňovány, skutečně existují, jsou reálné a snadno ověřitelné z veřejně dostupných zdrojů.

Autor

Skupina Bilderberg se od roku 1954 na různých místech po světě každoročně schází...

Vše, co slyšíme, je názor, nikoli fakt.
Vše, co vidíme, je úhel pohledu, nikoli pravda.

Marcus Aurelius

Část I.

Motýlí efekt

Pavel čekal na prvního jarního motýla. Nedávno se dočetl, že v severských zemích je první jarní motýl velký svátek – je to důkaz, že se příroda konečně probudila. U nás máme vlaštovky, na severu mají motýly, pomyslel si.

„Až skončíš s tím koukáním z okna, stav se u mě!“ Za šéfem rubriky se zabouchly dveře.

Dřív Pavla novinářina bavila, dokonce věřil, že změní svět. Po letech práce v televizi zjistil, že svět sice nezmění, ale sláva – to, jak ho lidé na ulici poznávali – za to stojí. Když je člověk známý z obrazovky, je „kulich“ a vše jde snadněji. U lékaře, s dětmi ve škole, dokonce i když ho stavěli policajti. Také si oblíbil peníze. S manželkou se rozešli, děti odrostly... Nestýkali se – a s penězi to dnes už také tak slavné nebylo. Televizní popularita byla vrtkává děvka a na jeho místo se tlačili mladší. Většinou dostával už jen okrajové reportáže jako ztracené psy a různé lokální nehody. Vyhořel a v jízdě pokračoval jen ze setrvačnosti.

Automaticky vzal ze stolu mobilní telefon a vydal se loudavým krokem za šéfredaktorem.

„Sedni si,“ otočil se na něho Kamil.

Pavel se pro sebe pousmál, když si uvědomil, že se šéf rovněž dívá z okna. Jestlipak to o těch motýlech také četl?

„Víš, jaká je sledovanost tvých reportáží?“ Šéfredaktor nečekal na odpověď. „Řeknu ti to – o dvacet devět a půl procenta nižší, než je průměr kolegů.“

Pavla napadlo, že to mohli zaokrouhlit na třicet. Jak se vůbec taková čísla cucají z prstů?

„Kolikrát jsem ti říkal, že ty tvoje reportáže už nemají koule!“

„Co ti mám na to říct...“ snažil se Pavel o nemožné, „uvidíš, že příště už to bude lepší...“

„To doufám – na humanismus a svobodu ti tu sere pes!“ uřál ho dost nevybíravě šéf. „Tady nejsi v regionu, tady jsi v nejsledovanější komerční televizi! Tak si to už, kurva, zapiš za uši!“

Jenže v regionu už Pavel nebyl deset let – byla to prostě šéfova oblíbená věta. Kamil Janka – nestor české investigativní žurnalistiky. Poslední léta už před kameru nechodil a jen šéfoval celé rubrice televizního zpravodajství. Pavel hleděl skrz něj. Skrz jeho otočné kožené křeslo, kterému se říkalo manažerské. Z takových křesel se řídí svět, pomyslel si Pavel. Věděl, že to takhle dopadne, ale nemohl si prostě pomoci. Už ho nebavilo točit další bouračky a lidská neštěstí.

„Hele, Pavle, jsi dobrej novinář,“ podíval se mu šéf zpřímá do očí a dodal smířlivěji: „... ale takhle bych tě tu dál nemohl držet. Musíš zase přijít s něčím pořádným.“

Pavel věděl, že audience je u konce. Zvedl se a odcházal ke dveřím.

Telefon na šéfredaktorově stole stihl zazvonit jen jednou.

„Ano?“

Kamil poslouchal a po chvíli gestem Pavla v odchodu zastavil. „... skvělé, díky za zprávu!“ položil sluchátko.

„No vida, to se přesně hodí pro naši situaci,“ pousmál se Kamil a podíval se na Pavla, „pokud to nezvoráš, mohlo by to být prima *SLPčko* do večerních zpráv.“

Pavel cítil, jak si ho šéf vychutnává: *Silný Lidský Příběh* – bouračka nebo pokousané dítě?

„V nějakém výkopu to zasypalo chlapa – mohlo by to být prima porušení pracovní kázně nebo zanedbání ze strany firmy. Pokud se ti podaří sehnat příbuzné, tak jen body navíc.“

Pavel nevěděl, co je prima na tom, že jeden člověk je patrně mrtvý a on jako hyena bude otravovat jeho manželku, tvářit se účastně a poslouchat, jak se v ní pere to, že právě přišla o muže, s možností zažít si svých deset minut slávy v televizi. Věděl, že málokdo odolá.

„Takže si vezmi Jirku a jeďte tam!“

Další ústupek z ideálů mládí.

2

Přijížděli společně s pohřebním autem. Obvykle bývali na místě reportáže současně se záchrankou nebo alespoň s policisty – tentokrát už tam všichni byli.

„Dneska jdeme pozdě,“ povzdychl si Jirka a hledal místo, kde by na Karlově náměstí zaparkoval. „Aspoň tu ještě nejsou z ostatních televizí.“

Pavel se i po letech práce ve zpravodajství nepřestával divit tomu, že lidé často nejdřív volají do televize a teprve až pak sanitku. Kromě dobře placených informátorů na dispečinku fungují i „hobbiči“, kteří celé dny sedí u policejních vysílaček. Fajn partička. Větší televize – víc peněz a víc informátorů. Největší televize – kompletní pokrytí a zprávy z první ruky. Stačilo jen sedět a pečení sólokapři vám létali téměř až do pusy.

„Dej to klidně hned vedle těch policajtů,“ odpověděl Jirkovi. Pracovalo se mu s ním dobře. Byl těsně po škole a televizní rutina ho ještě nestihla úplně zvalcovat – stále zůstal plný ideálů. Vlastně v něm viděl trochu sebe sama před lety, kdy sám opouštěl školu.

„Skvělé, začíná nám pršet.“ Jirka zastavil a vypnul motor přímo vedle policejního auta.

„Připrav si zatím nádobíčko s pláštěnkou, já to omrknu.“ Pavel si vyhrnul límec kabátu a vydal se k výkopu za policejní páskou.

Dlouhý výkop, který se táhl kolem celého bloku Faustova domu, byl na jednom místě zavalený zeminou, vyhrabaným kamením a zbytky rozbitého asfaltu. Policisté ze dvou policejních aut postávali kolem a čekali, až hasiči spolu s několika dělníky vykopou celé tělo a pustí je k němu. Práce lékaře tady byla zbytečná. Těžká a mazlavá hlína po jarních deštích práci komplikovala a zdržovala, ale použití těžší techniky bylo vyloučené.

Natočíme si asi jeden celek ulice s auty a blikajícími majáčky, detail ruky vyčnívající z hlíny a letmé vyjádření hasičů a kolegy zavaleného dělníka. To by mělo stačit, ale musíme si pospíšet, než se víc rozprší, uvažoval Pavel.

„Zdravím, novinářskéj,“ poklepal mu na rameno muž s kratším vousem, oblečený v civilních džínách a vojenské bundě, „vidím, že se havrání už slétají,“ pokračoval pobaveně.

„Jak to vypadá, chlapi?!“ křikl do hloučku hasičů.

„Ještě chvíli, kapitáne, a je váš!“

„Doufám, že si pospíší,“ podíval se muž k nebi, „za chvíli tu máme slejvák a nechci se hrabat v bahně víc, než je nutné.“

„Myslel jsem, že máte na kriminálce důležitější práci než se starat o zavalené dělníky,“ podával Pavel muži ruku. „Rád tě vidím, Viktor.“

Znali se s Viktorem už ze střední školy. Zatímco Pavel šel na žurnalistiku, Viktor vystudoval policejní akademii a byl kapitánem pražské kriminálky.

„Dlouho jsi asi nebyl mezi dělníky, ti rolexky moc často nenosí,“ dobíral si ho Viktor.

Teprve teď se Pavel pořádně zadíval za policejní pásku na zablácené tělo muže. I když bylo ještě zčásti zavalené a celé špinavé, nebylo pochyb, že to dělník nebyl. Mrtvý byl oblečený do modrého obleku a světlé košile. Pavel se s otázkou v očích podíval na Viktora.

„Ne, tak dobrý skutečně nejsem – opravdu nevím, kdo to je ani co dělal brzo ráno ve výkopu...“ usmál se Viktor pobaveně. „Navíc víš, že ti stejně nemůžu oficiálně nic říct...“

„Kapitáne, můžete!“ ozval se jeden z policistů.

„Zavolej mi odpoledne...“ povzdychl si Viktor potichu, nadvzděl policejní pásku a vydal se k výkopu. „Obrátte se na policejní mluvčí!“ řekl nahlas, aby učinil před ostatními zadost úřednímu protokolu.

Blbá náhoda – ožrat se a spadnout do výkopu tak nešťastně, že tě zavalí zemina, pomyslel si Pavel.

Otočil se a podíval se na přicházejícího Jirku. „Tak si to tu natočíme.“

Šestnáct – to byl rekord. Počítala, kolikrát se jí během přednášky profesor ještě podívá do výstřihu. Teplé odpolední slunce jí svítilo do očí. Těšila se na teplo – těšila se na volné letní šaty. Ráda se líbila. Kdyby byl přednášející aspoň mladší. Měla sice slabost pro starší muže, ale bohužel většina profesorů na právech byla už i za zenitem staršího muže, tak jak si ho Zilla představovala.

„Půjdeš s náma na jídlo?“ Nevšimla si, že už přednáška skončila.

„... Zillo?“ Otočila se za zvukem hlasu. Ze všech židovských jmen si rodiče vybrali právě tohle. Aspoň něco jí nechali, pomyslela si.

„Jasně, jdu s váma,“ zběžně se podívala na své poznámky z přednášky. Tři řádky textu – víc nepotřebovala. Zavřela ochranné pouzdro a iPad zasunula do červeného koženého batůžku.

Zilla si přisedla ke stolu svých kamarádek – byla ráda, že je v právnické menze relativně volno.

„Podle tvých šatů myslím, že aspoň deset...“ neudržela se Jitka.

„Šestnáct! A to ještě není léto,“ mrkla na ně Zilla.

„To je snad rekord, ne?“ smála se Katka a dávala si pozor, aby si nepokapala blůzku rajskou polévkou.

„Leda jarní – počkej, až se pořádně oteplí, to teprve budou žně.“

Všechny holky se upřímně rozesmály.

Zilla se s nimi seznámila v prvním ročníku a hned si padly do oka. Často ji zvaly k sobě na kolej na studentské mejdany a ona jim zas půjčovala svoji garsonku, když si zrovna neměly kam přivést kluka. Vlastně i do menzy chodila hlavně kvůli nim, napadlo ji. Než se vrátila na školu a začala studovat, měla už docela hezké místo asistentky s nadprůměrným platem. Ze začátku pro ni bylo těžké opustit dobře rozjetou kariéru, ale nikdy toho nelitovala. Mezi mladšími studenty

zapomínala, že už je jí pár let přes třicet. Někdy si dokonce připadala skoro jako jejich starší sestra, ale bylo jí s nimi dobře.

„Stavíš se večer?“ Katka dobojovala s polévkou a chystala se na lasagne.

Už se nadechovala, že odpoví, ale Jitka byla rychlejší: „Neblbni, Zilla přeci dnes čeká *tu* návštěvu...“

„No jo, já zapomněla – pan tajemný,“ smála se Katka, „kdy nám ho konečně ukážeš?“

Zilla trochu litovala, že jim o svém vztahu řekla, ale v té době si zkrátka nedokázala pomoci – chtěla se s někým podělit. Nejdřív měla trochu výčitky, že je ženatý, ale pak si zvykla. Chvilí to fungovalo, vídali se však stále méně a ona věděla, že jejich vztah stejně nemá budoucnost.

„Jste blbý...“ snažila se situaci obrátit v žert, ale stejně ji to žralo.

Ucítila, jak se jí v batůžku rozvibroval telefon. „Ano?“ Vstala od stolu a popošla dál k oknu, kde byl klid a lepší signál.

„... já myslím, že je to on,“ sledovala Jitka po očku telefonující Zillu, která se mezitím pomalu vracela k jejich stolu.

„Tak to vypadá, že nic nebude ani z jednoho,“ sedala si Zilla zpět ke stolu, „budu muset strávit večer zase v práci.“

Podívala se na hodinky a pustila se rychle do jídla.

4

Slunce zacházelo za horizont, když soukromý tryskáč Dassault Falcon 7X dosedl na druhou přistávací ranvej Letiště Václava Havla.

Stroj lehce dobrzdil daleko před prahem ranveje a začal pojíždět k Terminálu 3, který byl určen pro soukromé lety.

Jediného pasažéra na palubě vzbudil spíš jiný zvuk motorů při brzdění než samotné hladké přistání.

Mladý muž byl po dlouhém letu rozlámaný. Celou cestu přes oceán seděl zkroucený v kožené sedačce, i když měl k dispozici pohodlný gauč.

Protáhl se a vyhlédl z okénka.

Stroj pomalu pokračoval v rolování, až zastavil u budovy terminálu. Tři proudové motory Pratt & Whitney utichly a dvířka se schůdky se otevřela.

Muž se zvedl ze sedadla, sebral ze země barevný háčkováný batoh a vystoupil na letištní plochu. Nasál do plic chladivý podvečerní vzduch a vydal se k Terminálu 3.

Celník sedící za přepážkou si muže dlouze prohlížel, než promluvil.

Neholený obličej, dlouhé blond dredy stažené šátkem, vytahané kapsáče, batikované triko s nejasným symbolem míru a plážové boty.

„Robert Cox?“ snažil se celník získat čas.

Muž přikývl a usmál se.

Celník váhal, jestli ho víc znepokojuje mužův vzhled, to, že přišel pěšky přes letištní plochu, nebo že právě vystoupil ze soukromého tryskáče za čtyřicet milionů dolarů.

„Pane Coxi, víte, že pocházet po letištní ploše je zakázáno?“ pokusil se celník o otcovský tón a podíval se na muže přes kšilt policejní čepice.

„*I'm really sorry*,“ odpověděl muž, „nevěděl jsem.“

Fotografie muže na americkém pasu stejně jako jméno nahlášené v letovém plánu souhlasily. Proč si tedy dělat zbytečné problémy – za chvíli mu končí směna. Celník našel prázdnou stránku v jinak hustě orazítkovaném pasu. Naposledy se muži podíval do obličeje a otiskl na stránku oválné razítko Letiště Václava Havla se symbolem Evropské unie a dnešním datem.

„Vítejte v Česku, pane Coxi.“

Muž poděkoval zářivě bílým úsměvem a vydal se za tichého pleskání plážových sandálů přes příletovou halu.

Venku se mezitím rozsvítily pouliční lampy. Před halou se muž rozhlédl a vydal se ke sto metrů vzdálené zastávce autobusu 119.

Celník za ním ještě dlouho hleděl.

Číšník před Pavla postavil druhé pivo a udělal čárku na lístku.

U Medvídků byl Pavel rád. S Viktorem sem chodili ještě před revolucí, kdy studovali gympl na Uhelném trhu. Tehdy se tu ovšem přes samý kouř skoro neviděli, točili tu patoky a pivo stálo dvě koruny. Dnes je hospoda U Medvídků spíš podnik pro cizince, s vlastním pivovarem a mnoha druhy piv, která stojí skoro dvacetkrát tolik než před sametovou revolucí. Prohlížel si jídelní lístek – pivní zmrzlina. Jeho děda, starý pivař, by ho zabil, kdyby na něco takového jen pomyslel...

Věděl, že nemá smysl, aby Viktorovi volal – přijde, jakmile bude moct.

Konečně, nemá to daleko.

Je ironií osudu, že se tu spolu vždycky fízlům z Bartolomějské smáli a dnes je Viktor jedním z nich. Ale stejně jako se vyvíjí hospoda, tak i nechvalně známá Kachlíkárna v Bartolomějské už dávno není sídlem StB, ale elitních útvarů pražské kriminálky.

„Promiň, nejsem pánem svého času,“ usedl Viktor udýchaně ke stolu a automaticky kývl na číšníka, „musel jsem ještě dokončit papíry.“

Na stole přistál půllitr, ťukli si a Viktor si notně zavdal.

„To jsem potřeboval,“ otíral si pěnu z vousů.

Pavel věděl, že nesmí tlačit na pilu a musí nechat Viktora, aby si v klidu postěžoval. Na stále rostoucí byrokracii, která jim jen svazuje ruce. Na „procesní chybu“, za kterou se dnes mohla schovat jakákoli drobnost, díky níž dokázal šikovný advokát zneplatnit i naprosto klíčový důkaz obžaloby. Na vedení. Na dobu. Byl to takový jejich hospodský rituál.

Pavel se mimoděk podíval na hodinky.

„Potřebuješ to do zpráv, co?“ všiml si gesta samozřejmě Viktor.

„Co ti budu povídat – kdybych nebyl v průseru, tak to po tobě nechci,“ povzdechl si Pavel.

Viktor se rozhlédl. Spíše ze zvyku, než že by si myslel, že je někdo sleduje.

„Moc toho zatím není. Ten mrtvý se jmenuje William Sanders a je to Američan.“

„Takže myslíte, že ho někdo zabil?“ ucítil Pavel příležitost.

„Spíš ne, ale samozřejmě je to jedna z vyšetřovacích verzí,“ napil se Viktor. „Pitevní zprávu budu mít na stole až zítra. Každopádně se dá vyloučit loupežné přepadení, protože měl u sebe docela dost peněz, doklady a rolexky, které jsi viděl už ráno. Osobně se přikláním spíš k nešťastné náhodě.“

To Pavla trochu zklamalo.

„Jak často se stane, že někdo spadne do výkopu tak blbě, že ho zavalí zemina?“ zapochoyboval nahlas.

„Jak často se stane, že na člověka spadne ze střechy led a zabije ho? A taky se to stává.“ Viktor se mu podíval do očí. „Hele, vím, že jsi čekal trochu senzací, ale víc nemůžu sloužit.“

Vzal jeden z pivních tácků ze stojánku a začal si s ním pohrávat.

„Nějakou fotku mi náhodou dát nemůžeš, co?“

„Podívej se na internet, ten chlap byl sekretářem amerického ministra zemědělství,“ dodal Viktor jen tak mimochodem a otočil se po pěkné servírce, která právě procházela kolem.

Pavlovi okamžitě v hlavě zaskvítilo červené světlo. Co se právě dozvěděl, mohlo být ternó. Měl výborný cit pro reportáž. Představitost a fantazie bylo přesně to, co Viktorovi chybělo. Byl skvělý detektiv s analytickým myšlením, ale podle Pavla moc přízemní.

Viktor dopil. „Budu muset jít – dám ti vědět zítra s tou pitvou.“

„Jasně, díky – dneska je to na mě,“ odpověděl Pavel nesoustředěně a Viktor věděl, že už sprádá konspirační teorie a připravuje si text reportáže.

Zvedl se a odcházel. „Mimochodem, na případ je embargo, ale to ti asi nemusím připomínat...“

Pavel se za ním zamyšleně díval a na tváři se mu rozléval úsměv.

Musí rychle stihnout Jirku a alespoň nahrubo to stříhnout ještě před redakční radou.

6

Záběr ranní sychravé ulice. Na mokré dlažbě se lesknou odrazy policejních a požárních majáčků. Skupinka hasičů pracuje za policejní páskou.

Detail velitele hasičů. „... práce postupují pomalu. Abychom tělo nepoškodili, nemůžeme použít žádnou těžkou techniku. Hlína je těžká a mazlavá.“

Záběr zkroucené a zabahněné ruky v obleku trčící ze sutě, hlíny a kamení. Prostříhy pracujících hasičů a policistů. Tělo přikrývané černou plachtou a odnášené do pohřebního vozu.

Střih. Později dotočený odpolední záběr – Pavel stojící před policejní páskou s mikrofonem v ruce. Místo je nyní odpoledne již opuštěné.

„Jako jediné televizi se nám podařilo zjistit, že mrtvý je ve skutečnosti americký občan.“

Na pravé straně obrazu se objevuje oficiální fotografie stažená z internetu. Obraz postaršího muže v obleku před americkou vlajkou kontrastuje se zkroucenou a špinavou rukou v bahně.

„William Sanders – sekretář ministra zemědělství Spojených států amerických. Další podrobnosti případu pro vás zjišťujeme a budeme vás brzy informovat. Pavel Černý – Vaše televize.“

Pavel stiskl pauzu přehrávání na avidové střížně a obraz na monitoru se zastavil.

„Ještě to bude chtít trochu učesat...“ dodal skromně, ale věděl, že zabodoval.

V místnosti bylo absolutní ticho; všichni čekali na první reakci šéfa zpravodajství, který seděl rozvaleně ve svém otočném manažerském křesle.

„Sakra, Pavle, to je slušný! To by konečně mohl být příběh,“ narovnal se šéfredaktor v křesle a opřel se o stůl. „Myslel jsem, že je na to informační embargo a jeho totožnost se zatím nepotvrdila...“

„Je to sichr, ta je kovaná, Kamile, mám to z hodně spolehlivého zdroje...“ podíval se mu Pavel zpříma do očí, „nikdo jiný to nemá.“

Kamil si ho prohlížel a rychle uvažoval. „Tak jo. Co na to právní?“ Otočil se na vedle sedící postarší ženu.

„Budeme se muset připravit. Určitě bude volat náměstek ředitele policie a někdo z amerického velvyslanectví. Myslím, že se jim to nebude vůbec líbit...“

Teď se láme chleba, pomyslel si Pavel, který cítil šanci. „Dám za to ruku do ohně, viděl jsem kopii jeho pasu...“ podíval se Kamilovi zpříma do očí.

„To už je naše práce štvát úřady – každopádně na právním máte pohotovost.“

Pavel Kamila dobře znal a věděl, že už má vyhráno. Byl jako starý pes, který zavěštil kost. Teď už se zakousl a nepustí. Cítil ale, že Kamil ještě o něčem přemýšlí.

„Rozhodně si ale myslím, že to není na repku...“ podíval se lišácky na Pavla, „řekl bych, že by si to zasloužilo živák a trochu to rozmáznout.“

Pavel tušil, že materiál je dobrý, ale tohle popravdě nečekal – živá reportáž v hlavních zprávách by mohla být skutečně důstojný comeback. Něco, co by ho mohlo znovu vysadit do sedla.

„Sežeň si nějakého hosta. S vyjádřením americké ambasády na kameru asi počítat nemůžeme...“ Kamil byl ve svém živlu.

„Třeba nějakýho odborníka na důlní závaly,“ ozval se jeden z mladších reportérů.

„No hlavně mi před kameru netahejte nějakého Ostraváka – *bo by z toho mohla byt taka fajna fraška*,“ zaimitoval typicky ostravskou mluvu ze svého rodného kraje. Přítomní se vtipu zasmáli – věděli, že šéf má teď dobrou náladu. Atmosféra v místnosti se uvolnila.

Pracovní diskuze se plynule rozproudila a redaktoři a editoři dávali každodenní instrukce moderátorské dvojici k chystaným hlavním zprávám.

Kamil se narovnal v křesle. „Myslím, že z toho uděláme pěkný tři až čtyři minuty,“ podíval se na mladší reportéry na konci stolu, „dneska to bude na konci bez zvířátka.“ Tleskl, aby na sebe upozornil. „Díky všem a do práce!“

Reportéři a editoři se začali zvedat od dlouhého stolu.

„Pavle, dobrá práce!“ zavolal za ním ještě šéf.

Zilla, která seděla vedle vedoucí právního oddělení a dělala si do iPadu poznámky, tušila, že ji večer skutečně bude čekat práce.

7

Starý muž ve skvěle padnoucím hnědém tvídovém saku s malou zlatou americkou vlajčkou v klopě seděl v prostorné hale jednoho ze svých letních domů na břehu řeky Hudson ve státě New York. Jarní slunce pronikalo velkými viktoriánskými okny a ozařovalo stolek, na kterém ležela velká krabice s brouky.

Přes svůj věk, který byl více než požehnaný, se těšil perfektnímu zdraví. Ve svých sto letech byl stále aktivní a spravoval rodinné impérium. Pokud se to tak dalo nazvat, protože majetek jeho rodiny byl už tak ohromný a neuchopitelný, že žil svým vlastním životem. Řekněme tedy, že se alespoň snažil mít hrubý přehled o svém jmění a vlivu.

Jeho jméno se nikdy neobjevovalo na příčkách časopisu Forbes, který každoročně zveřejňuje seznamy nejbohatších lidí světa. Tito lidé byli jen „pěšáci“ a jejich jmění, byť v řádech desítek miliard dolarů, bylo jen zrním pro masu. Stejně jako nebyla v seznámech Forbesu nikdy uváděna anglická královna, nefiguroval zde ani nikdo z jeho

rodiny, ani nikdo z těch několika dalších lidí a rodin, kteří byli *skutečně bohatí*.

Jednou četl na internetu v nějaké diskuzi reakci, že kdyby on – David Richfield – měl tolik peněz jako Bill Gates nebo Warren Buffett, tak by skočil z okna. To se mu moc líbilo.

Novináři se ho na jeho skvělou kondici často dotazovali, zvláště po jedné z jeho posledních transplantací srdce. Po třetí transplantaci je přestal počítat.

„Pokaždé, když dostanu nové srdce, je to jako vdechnutí nového života, který se prožene celým mým tělem. Cítím se znovu mladý a plný sil.“

Životospráva je hezká věc, ale když vám přestane fungovat pumpa, jsou vám ovesné vločky prostě na prd, pousmál se.

Měl rád údolí řeky Hudson a tamní jarní probouzející se přírodu. Vůně kvetoucích rostlin, staleté duby, majestátní borovice a svěží břízy.

David Richfield začínal být každý rok touto dobou trochu nervózní. V jeho věku už ho dokázalo rozhodit jen máloco, ale na jednu událost se každý rok těšil – na *Konferenci*. Byla to stálice v jeho životě, které zasvětil spoustu času a velkou část své celoživotní práce. V mládí se vždy pořádání *Konference* aktivně účastnil, ale dnes už byl jen hostem a čestným poradcem – váženým a respektovaným.

V sedmdesátých letech se po interních sporech uvnitř organizace *Konference* stáhl mírně do pozadí a věnoval se její odnoži – *Trilaterální komisi*. Vždy věděl, že v japonské ekonomice je potenciál a že i její představitelé by měli být na *Konferenci* přizváni, aby se účastnili světového dění. Byl si vědom síly největších světových bank, které sídlily právě v Japonsku. Doba se ale změnila a dnes už z prvních pěti největších bank patřily čtyři Číně, a to nebylo dobré...

Tento rok se měla *Konference* konat v luxusním hotelu Interalpen v Tyrolských Alpách. Na *Konferenci* byl už více než šedesátkrát a ještě nikdy nevynechal. David byl patrně nejdéle působícím aktivním členem – některé roky byly klidnější, jiné bouřlivé. Za ta léta dokázal bezpečně poznat, když bylo něco ve vzduchu. Byly to zvláštní drobnosti, na které měl vypěstovaný téměř šestý smysl. Dokázal číst tam, kde nebylo písmo, a přikládat váhu drobnostem, které jiným

nedávaly smysl. Ten cit ho nikdy nezklamal. Cítil to před válkou ve Vietnamu i před invazí v Iráku, když o ní rok před invazí samotnou mluvili jako o možném „řešení“. Když jste tak dlouho u kormidla, vycítíte i malé vlnky, které šplouchají o loď a mohou přinést ohromnou bouři. A právě to ho teď tížilo.

8

Martin byl concierge. Dobrý concierge – a byl na to patričně hrdý.

Dát dítě studovat na hotelovku byla za totality jistota. Po revoluci vyrostly desítky soukromých škol hotelového managementu a byl o ně ohromný zájem, než je vystřídaly modernější ekonomky. Pro Martina byla škola nejdřív zašívárna, ale pak v hotelnictví našel zalíbení. Jako Hrabalův Dítě se z malého poslíčka vypracoval na recepčního luxusního hotelu.

Concierge ale nebyl recepční, i když to Martin v zájmu urychlení komunikace často v Čechách jako své povolání uváděl. S tímto termínem se poprvé setkal v Americe a neexistovalo pro něj české slovo.

Líbil se mu ten závan tajemství – byl něco jako filmový produkční, ředitel hotelu v *Pretty Woman* a osobní tajemník pro hotelové hosty v jedné osobě. Dělal mu dobře zařizovat drobnosti milionářů i vrtochy filmových hvězd. Co bylo ale nejdůležitější: bavilo ho to a našel v tom sebe sama.

Skvělý sestřih, dobře padnoucí tmavá livrej a nezaměnitelný odznak se dvěma zlatými zkříženými klíči na klopě – *Les Clefs d'Or*, mezinárodní znak concierge.

Nyní stál za tmavým recepčním pultem určeným pro concierge hotelu Four Seasons u Karlova mostu a telefonoval.

„... ano, apartmá s výhledem na Vltavu je pro vás zařízení,“ ukládal Martin informace do hotelového počítače pomocí dotykového monitoru zapuštěného v recepčním pultu.

Další chvíli naslouchal muži na druhé straně aparátu a jeho výraz se drobně proměňoval. Profesionální úslužnost pomalu přecházela v údiv a zvědavost. U obyčejného člověka by se už dostavila nedůvěra, která by se měnila ve shovívavost, již mívají lidé s podivíny a blázny. Martin byl ale zvyklý. Bonita klienta hranici podivínství značně posouvala.

„... samozřejmě jsme schopni takovou věc zařídit...“ odmlčel se Martin profesionálně, „ale abych tak řekl, je to trochu neobvyklé...“

Cizinec na druhé straně porozuměl. Martin se opět zaposlouchal do jeho hlasu.

„... ano, to by věc značně usnadnilo, kdybychom mohli použít informace z vaší kreditní karty, řekněme... jako depozit, a ještě byste mohl zaslat faxem kopii pasu pro registraci.“

Bylo to vždy jako tancování mezi kapkami deště – mezi velice drahými kapkami deště. Odhadnout klienta byl základ jeho práce, ale po telefonu to bylo značně obtížné.

„Ano...“ zadával číslo platební karty do počítače, „... datum expirace karty... květen 2020... děkuji.“

Martin naslouchal a jeho výraz opět prošel proměnou, když vytůkával do hotelového systému Opera částku zálohy, kterou mu klient sdělil.

„... ano, myslím, že to bude pro tuto chvíli dostatečná částka.“ Snažil se nedat najevo překvapení nad výší zálohy, kterou klient sám nabídl.

Muž na druhé straně přístroje ale věděl, že zkouškou prošel a nyní mu concierge bude věnovat plnou pozornost. A přesně to potřeboval.

Martin chvíli hleděl na zelený nápis TRANSACTION VERIFIED, který se na monitoru objevil. „Děkuji, transakce proběhla v pořádku – poslouchám vás,“ vydechl trochu s úlevou a zavřel hotelový rezervační systém.

Přešlápl na druhou nohu, telefon si chytil ramenem a sklonil se nad svým poznámkovým blokem v kožených deskách. Kombinace pera

Parker řady Premier a černého luxusního zápisníku mu vždy přišla vhodnější než tablet.

„... tedy k vašemu požadavku.“

Muž mluvil a Martin si dělal drobným písmem poznámky.

„... bojím se ale, že *herečku* nebudeme schopni zajistit.“

To bylo jedno z pravidel luxusních hotelů – drogy a společnosti nezajišťovaly. Ne, že by to nebylo lukrativní nebo to klienti nevyžadovali, ba naopak, ale rizika s tím spojená se dlouhodobě hotelu nevyplácela. Concierge za své kontakty stoprocentně odpovídal a v tomto „oboru“ to bylo trochu nejisté. Už se nadechoval a chystal se klientovi doporučit stránku padesát devět v průvodci Prahou, což bylo standardní doporučení v tomto směru.

Muž na druhé straně aparátu však postřehl, jak concierge dává nepatrný důraz na slovo *herečka*, a proto ho předešel.

Martin poslouchal a jeho výraz se znovu mírně proměnil.

„Omlouvám se, už vám rozumím...“

Dobrého concierge by nemělo nic překvapit – setkal se již s množstvím požadavků, včetně kompletní výměny barvy závěsů, ručníků a přehozů v apartmá pro bohatou klientku. Proto se snažil působit profesionálně, i když ho požadavek trochu překvapil.

„... a zhruba stáří?“

Při odpovědi Martin lehce nadzvedl obočí, protože hlas muže mu připadal mladý...

Vše si po sobě znovu pročetl a kontroloval požadavky cizince.

„... dobře, vše mám zapsáno. Budete si přát ještě něco zařídit?“ usmál se do telefonu. „Děkuji, v tom případě mi bylo potěšením a budeme se těšit na vaši návštěvu.“

Martin položil zamyšleně sluchátko a podíval se na popsanou stránku bloku. Čeká ho hodně práce a telefonátů.

Concierge je vždy tak dobrý, jak dobré jsou jeho kontakty. A Martinovy kontakty byly za roky práce v hotelu výborné.

Nemohl ale přestat myslet na to, co mu host v telefonu řekl, když se loučil – pokud vše zařídí dobře, nebudou se muset ani osobně vidět...

Pavel dorazil se štábem a malým přenosovým vozem na Karlovo náměstí jen deset minut před plánovaným vysíláním.

Vystoupil z přenosového SNG vozu s velkým logem televize a vydal se k opuštěnému výkopu. Faustův dům stál v samém rohu náměstí. Prostor byl osvětlen jen pouličními lampami a ta nad zasypanou jámou byla zrovna jako na potvoru rozbitá. Skvělé, takže scénu bude potřeba trochu přisvítit, ale s tím si už Jirka a kluci poradí, pomyslel si.

Technici začali rychle na střeše dodávky Mercedes Sprinter připravovat parabolu pro přenos.

„Dobrý den, pane Černý.“

Pavel se otočil na drobného staršího mužíčka s kudrnatými šedivými vlasy a v prošívané modré bundě, kterého nebyl hned schopen zařadit.

„Dobrý den...“ nasadil Pavel univerzální úsměv pro neznámé lidi.

„Přišel jsem dřív, přesně jak po mně chtěli,“ podával mu muž ruku.

„Konvička – váš expert. Už jsem se bál, že si ze mě někdo vystřelil a vůbec nedorazíte.“ Nervózně se zasmál.

„Á, dobrý den, pane Konvičko, skvělé, že jste tady.“ Pavel roztěkaně přijal nabízenou ruku a rozhlížel se po staveništi. Po zasypaném muži samozřejmě nikde ani památky. Výkop vypadal pustě. Pavel zahlédl zmuchlanou latexovou rukavici, kterou tu patrně zapomněli policejní technici.

„Za pět minut pojedeme!“ zavolal technik z přenosového vozu.

Pavel si prohlížel místo a uvažoval, kde bude nejlepší stát. „Jirko, uděláme to tady. Hoď na nás dva štychy pětikilem!“ zavolal k přenosovému vozu.

„Takže, já bych začal a pak vám předám slovo a vy řeknete něco o těch důlních závalech.“

„Já ale o důlních závalech nic nevím...“ podíval se mužiček nesměle na Pavla.

Teprve nyní mu Pavel věnoval plnou pozornost. „Teď vám úplně nerozumím, pane Konvičko. Copak vy nejste expert na důlní závaly?“

„Já se zabývám lavinami...“ hleděl smutně mužiček na Pavla, „omlouvám se.“

To je tak, když si člověk nezařídí věci sám a nechá to na televizní produkční, pomyslel si Pavel podrážděně.

„Tady, Pavle,“ přitočil se k nim rychle zvukař a podával mu bezdrátový mikrofon, „vezmeme to mikrákem, za chvíli musíme jet a porty vám nestihnu dát.“

Pavlův mozek pracoval na plné obrátky.

„Ale zavalení hlinou je vlastně velice podobné jako zavalení těžkým sněhem,“ pokoušel se pan Konvička pomoci.

V tu chvíli se rozsvítila silná světla a na chvíli je oba oslepila.

„Tohle mi sakra nedělejte! Víte, že pak nic nevidím,“ rozčiloval se Pavel.

„Dobrý, kluci, takhle to bude prima,“ zamával Jirka s kamerou na rameni technikům, kteří rozsvítili reflektory.

„Nevadí, pane Konvičko, to bude v pohodě...“ usmál se Pavel unaveně na muže a usilovně mrkal oslepenýma očima.

„Připravte se,“ zavolal z přenosového vozu jeden z techniků, „pojedeme za 3, 2, 1...“

Pavel si ještě v automatickém gestu upravil kravatu a odkašlal si.

10

Moderátorská dvojice televizního zpravodajství sedící ve studiu. Detail moderátora.

„Jak moc nebezpečná může být procházka noční Prahou, tak o tom se přesvědčil včera v noci jeden cizinec.“

„Jako jediná televize vám přinášíme podrobnosti a exkluzivní informace o jeho totožnosti,“ dodává kolegyně moderátorka s přesně naučeným důrazem.

„Na místě neštěstí je už kolega Pavel Černý.“

Obraz se rozděluje a na pravé straně obrazovky vidíme ve výřezu osvětlený výkop před Faustovým domem. Pavel stojí před kamerou a hledí na diváky. U ucha si přidržuje sluchátko pro komunikaci se studiem.

„Dobrý večer, Pavle.“

„Dobrý večer do studia,“ ujímá se Pavel slova, „ano, mohu potvrdit, že právě takovýto výkop,“ ukazuje gestem za sebe, „způsobil včera v nočních hodinách smrt člověka.“

Obraz Pavla se z výřezu zvětšuje na celou obrazovku.

„Nyní je tu klid, pojďme se ale společně podívat, jak to tu vypadalo v ranních hodinách, kdy probíhalo vyšetřování a my jako jediní byli u toho.“

Pavla střídají záběry, které natočil ráno s kameramanem Jirkou.

Blikající světla majáček policejních aut, hasič hovořící o vyprošťování mrtvého, detaily vyhrabávaného těla. Detail zahozené latexové rukavice. Ruka s luxusními hodinkami trčící z rozbahněné zeminy.

Znovu střih na velký detail Pavla.

„Jako jediné televizi se nám podařilo zjistit totožnost zasypaného muže.“ Pavel udělá dramatickou pauzu a na obrazovce se vedle jeho tváře objevuje fotografie stažená z internetu. „Podle našich informací se jedná o amerického občana,“ další dramatická pauza, „Williama Sanderse – sekretáře Ministerstva zemědělství Spojených států amerických.“

Obraz se opět rozděluje a vidíme i tvář moderátorky ve studiu.

„Jak je možné, Pavle, že se cizinec ocitl ve výkopu a že byl zavalen?“

„Jakým způsobem k této tragické události došlo a co jí přesně předcházelo, na to zatím odpovědět neumíme,“ natahuje Pavel uměle čas reportáže, „protože vyšetřování stále pokračuje.“

Výřez obrazu Pavla se opět zvětšuje na celou plochu obrazovky.

„Ovšem přiblížit divákovi, co se s takovým tělem děje pod nánosy zeminy, může můj host,“ kamera odjíždí a do záběru se dostává drobný

muž v modré prošívané bundě, „pan docent Konvička, který je odborníkem na závaly.

Pane profesore, řekněte nám prosím, co se děje s lidským tělem, které je zavaleno tunami těžké zeminy?“ otáčí se Pavel na nervózního hosta, který si bezděky škrábe nehtem palce ukazovák.

„Ehm... takové tělo, které je zasypáno sněhem – nebo zeminou,“ podívá se pan Konvička na Pavla, který ho pobízí pokyvováním hlavy, „je vystaveno enormním tlakům, díky čemuž dochází velice rychle k asfyxii. Tedy ke znemožnění dýchacích pohybů tlakem na hrudník nebo na břicho.“

„Takže člověk se pod nánosem hlíny udusí?“ pobízí Pavel vědce k dalšímu rozboru.

„Ano, fakticky dochází k hypoxii, kdy se na udušení podílí zabránění dýchacích pohybů. Dochází ke zhoršení návratu žilní krve k srdci. Je tedy porušena činnost srdce jako pumpy. Když k srdci krev nepřichází, tak ono ji nemůže vypuzovat do celého těla a nastává zmodrání obličeje. Zde se pak jedná o takzvaný syndrom modré masky. K tomuto dochází například v případě přimáčknutí chodce ke zdi, takzvaným ušlapáním panikou davu, pádem těžkého předmětu na tělo, lavinou, nebo třeba jako zde zasypáním.“

Pavel si bere mikrofon.

„Když se rozhlédnete po výkopu nyní, pane docente, mnoho hodin po tragédii, lze si představit, co mohlo samotný sesuv způsobit?“

Staříčkový vědec se na moment zamyslí.

„Co způsobilo samotný zával, lze nyní jen těžko odhadnout, ale aby se obecně masa zeminy dala do pohybu, je zapotřebí nějaký impuls. Ať už erozivní, podnební, nebo třeba lidský.“

„Lidský impuls? Takže se domníváte, že nemuselo jít o nehodu...?“ chytá se Pavel okamžitě hozené rukavice.

„To by byla samozřejmě čirá spekulace, opravdu to bez důkladného šetření a rozboru půdy nelze potvrdit ani vyvrátit...“

„Děkujeme, pane doktore, za tyto vyčerpávající a částečně i znepokojivé odpovědi,“ kamera opět pomalu najíždí z celku na detail Pavla.

„O dalším průběhu celé kauzy vás budeme samozřejmě informovat ihned, jakmile pro vás získáme další exkluzivní informace. Děkujeme a přepojujeme zpět do studia.“

„To byl náš reportér Pavel Černý s mimořádnými zprávami...“

Robert Cox zavřel ultralehký notebook MacBook Air, na kterém celé internetové vysílání opatřené anglickými titulky sledoval. Nemluvil česky, ale samotného ho překvapilo, kolik si z češtiny dokázal vybavit, když ji znovu slyšel. Jeho matka emigrovala z Čech v osmašedesátém a v dětství na něho rodným jazykem často mluvila. To bylo ale dávno a žádné jiné vazby ho k téhle malé zemičce nepoutaly.

Zadíval se na odlesky světél lodí plujících po Vltavě a na Karlův most. Byl tu oproti Americe takový klid! Seděl na venkovní zahrádce restaurace Sovovy mlýny, přímo na náplavce Vltavy. Stoly byly opatřeny přenosnými plynovými ohříváči, takže posezení bylo i přes chladný jarní večer příjemné. Slyšel hodně o českém pivu a musel říct, že pověsti nepřeháněly.

Kývl na číšníka, aby mu přinesl další.

Navštívil na svých cestách řadu zemí. Některé se mu líbily, některé ho nechaly naprosto lhostejným a chladným, některé dokonce po prvních minutách nesnášel. Česko bylo jiné – nevěděl ještě jak, ale určitě ho vzrušovalo. Byl tu chvíli a cítil, že je plně protikladů a zvláštního tajemna.

Pivo tu bylo bezkonkurenčně nejlepší na světě, a přesto patřilo vůbec k těm nejlevnějším, s kterými se v kterékoli jiné zemi setkal. Bylo ještě levnější než cola, nebo dokonce voda s bublinkami. Studoval zběžně novodobou českou historii. Poválečná léta, nástup komunismu a vykonstruované procesy padesátých let, ruskou okupaci v šedesátém osmém, a přesto nechápal, jak je možné, že v zemi, která si tímhle vším prošla, mají komunisté ve volbách stále stabilní patnáctiprocentní voličskou podporu. Připadalo mu to stejné, jako kdyby v Německu po válce lidé volili NSDAP, kdyby ji nezakázali, a nikomu by to nepřišlo divné. Česko bylo pro něho skvělý materiál.

Robert zatím téhle malé zemičce nerozuměl. Byla jako neobjevená panenská příroda – jako nedobytná pevnost – a on stál před jejími branami. Byl spokojený s tím, co právě viděl v televizi. Práce s lidmi byla jeho život. Dobře je odhadovat a motivovat. To byla jeho práce a on jí skvěle rozuměl.

A právě taková práce ho teď čekala. Z kapsy vytáhl otlučený model jednoho z posledních modelů iPhone, vytočil místní pražské číslo a pohodlně se opřel do ratanového křesílka. Věděl, že telefonát bude delší.

11

„Tak hotovka,“ Jirka sundal kameru z ramene. „Můžete to vypnout, chlapi, balíme a jedeme!“ křikl na techniky přenosového vozu.

Ostrá světla pohasla a roh Karlova náměstí se opět ponořil do žlutavého šera pouličních lamp.

„No, snad jsem vám pomohl...“ podíval se starý docent na Pavla.

„Pane profesore, byl jste výborný,“ podával mu Pavel ruku, „děkuji.“

„Rádo se stalo. Já děkuji za příležitost vám. Kdybyste ještě někdy něco potřebovali, tak se mi kdykoli ozvěte.“

Jasně, třeba kdyby mě někdy zasypala lavina, napadl Pavla hloupý vtip. Vzápětí ucítil, jak mu v kapse vibruje telefon. Když začínal dělat živé vstupy, volávali mu kamarádi a přátelé, že ho viděli v televizi. Dělal to dobře, ale také ho to trochu otravovalo. „Ahoj, tys byl v televizi... Viděl jsem tě.“ – „Ano, já vím...“ Pak, když už byl hodně známý a býval na obrazovce denně, volat mu přestali, protože si zvykli. Trochu mu to chybělo. A teď, když se objevil po dlouhé době a ještě s takovou exkluzivní zprávou, tušil, že ho bude čekat hodně rozhovorů.

Ani se nepodíval na počet zmeškaných hovorů a jen dlouze podržel tlačítko na vypínání telefonu. Přístroj utichl.

S Jirkou se vydali směrem k SNG vozu.

„No, myslím, že to bylo super,“ podíval se Jirka na Pavla.

„Jasně, když se nepochválíme sami, nikdo jiný to za nás neudělá,“ usmál se Pavel a poplácal kameramana po rameni.

„Ne, myslím to vážně, cejtím, že z toho ještě něco pořádného bude.“ Jirka ukládal kameru do polstrovaného obalu. Pavel ho moc neposlouchal a uvažoval nad tím, co do vysílání řekl. Přemýšlel, jestli to nepřehnal se spekulací, že se nemuselo jednat o nehodu. Normálně by to nevadilo, ale tady cítil, že se pustil trochu na tenký led. Šlo o cizince a ke všemu státního zaměstnance Spojených států. Navíc na případ bylo uvaleno informační embargo, takže takhle na sebe a svůj kontakt u policie zbytečně upozornil.

„Myslím, že můžeme jet,“ poklepal mu technik na rameno.

Pavel tušil, že ho rozhovor se šéfredaktorem nemine.

12

Šéfredaktor seděl opřený ve svém koženém křesle. Ruce měl složené za hlavou a mírně se pohupoval. Byla tma a na stole svítila jen malá lampička. Scéna vypadala jako z noir americké detektivky třicátých let. Chyběl tu jen doutník. Bylo už pozdě večer, a přesto na Pavla čekal, což nevěstilo nic dobrého. Kamil počkal, až Pavel usedne proti němu.

Dlouho dramaticky mlčel a prohlížel si svého redaktora.

„Právě jsem mluvil s náměstkem policejního prezidenta...“ promluvil konečně a vážil každé slovo.

Pavel se nadechoval k odpovědi, ale šéf ho přerušil rázným pohybem ruky.

„Byl pěkně nasranej! Volali mu z americký ambasády, jak se to od policie dostalo ven a kdo od nich nám to pustil.“

Udělal další dramatickou pauzu a znovu Pavla gestem zarazil. „Samozřejmě jsem se odvolal na právo na ochranu zdroje, což ho nasralo ještě víc...“ To už ale Kamilovi začaly cukat koutky.

„Takhle vytočenýho jsem ho dlouho neviděl,“ už to nevydržel a začal se smát na celé kolo.

Pavel si viditelně oddechl, ale přesto zůstal ve střehu. Znal Kamila i jeho náladovou povahu.

„Ne, vážně, Pavle, bylo to skvělý! A tos ještě neviděl sledovanost,“ začal mávat Pavlovi před očima daty z peoplemetru. „Takový koláče mám rád,“ dodal spokojeně.

„To jsem rád...“ promluvil Pavel konečně.

„Budeš mít něco na zítra?“ netrpělivě ho přerušil Kamil, ve kterém se zas probouzel starý novinářský pes. Byl ve svém živlu a věřil. „Že bysme hned zítra udělali pokračování a věnovali tomu trochu víc prostoru.“

„Možná se mi povede dostat k pitevní zprávě...“ začal Pavel opatrně.

„No to by bylo výborný! Ta tvoje spekulace byla mimochodem mírně řečeno na hraně, to ty určitě víš sám!“ zahleděl se Pavlovi významně do očí. „Ale podle právního to na žalobu není,“ dodal už optimisticky a usmál se.

Podíval se na hodinky a vstal. Audience byla u konce.

Pavel se také zvedl. Došli společně ke dveřím.

„Zastav se ještě v newsroomu, nechal jsem ti tam u holek v produkci připravit podklady o tom Amíkovi.“

Šéfredaktor otevřel Pavlovi dveře. „Takhle se mi líbíš, Pavle,“ otcovsky ho poplácal po rameni.

„Díky, Kamile, uvidíme se zítra na poradě.“ Pavel se otočil a odcházel prázdnou potemnělou chodbou. Za sebou ještě slyšel zaklapnout dveře šéfovy kanceláře.

Za rohem se opřel o stěnu. „Yes!“ byl znovu v sedle. Tohle může být důstojný comeback, pomyslel si. Tedy pokud se něco nepodělá. Jaká malá náhoda stačí a život se člověku může obrátit naruby – byla to trapná fráze, ale přesto fungovala beze zbytku. Pousmál se.

Energicky se odrazil od stěny a svižným krokem vyrazil k jediné svítící kanceláři na konci chodby.

13

Newsroom byl velký open space. Společně tu sídlila produkce, právní oddělení i počítače zpravodajů. Teď v noci ale byly všechny monitory potměné nebo se na nich vlnil uspávač s logem televize. U jediného zapnutého počítače seděla Zilla a procházela stránky *USDA – United States Department of Agriculture*, amerického ministerstva zemědělství.

Zaslechla z chodby zavření vzdálených dveří a tlumené kroky. Konečně. Přes den by to kvůli hluku desítek lidí nebylo vůbec myslitelné, ale v noci žila televize vlastním životem. Byla tichá a přitom hučící – stále plná síly jako ohromný Tolkienův drak, který nespí, ale jen odpočívá a oddychuje.

Čekala na něho poměrně dlouho a už ji to vůbec nebavilo. Byl to pro ni dlouhý den. S tím, že z rande nic nebude, se smířila dávno, ale aspoň se těšila, jak se ve své garsonce naloží do vany. Měla ráda ten pocit, když se může na něco těšit. Na cokoli – klidně na drobnost. Ovšem dobrá koupel rozhodně nebyla drobnost.

Z tiskárny vyjmula poslední tři potištěné listy a přidala je ke štosu již připravených dokumentů.

„Šéf říkal, že tu pro mě něco máte,“ zvolal Pavel neadresně do prostoru kanceláře a pozdě si uvědomil, že v místnosti už je jen jeden člověk.

Zilla vzala ze stolu dokumenty, otočila se od počítače a vyšla vstříc Pavlovi.

„Jé, promiň, netušil jsem, že tu už nikdo není...“

„V pohodě, jsem tu přece já...“ nuceně se usmála Zilla. „Noční editor si někam odskočil. Mám tu zrovna takovou pozdní brigádu.“

Pavel se cítil trochu nesvůj. I když už nedávno oslavil čtyřicátku, měl za sebou stovky reportáží, rozhovorů a živých vstupů, přesto mu ta úplně běžná komunikace s cizími lidmi dělala trochu problémy. Jakmile se zapnuly kamery, dokázal být žviální a komunikativní, ale při normálním nezávazném rozhovoru cítil zvláštní trému a stud. Nedokázal to vysvětlit – cítil se jako školáček, který říká něco dospělému a neví vlastně, co říci.

„Tady je všechno, co jsem o tom Sandersovi na internetu našla,“ podávala Pavlovi vytištěné papíry.

„Díky, doma si to pořádně projdu,“ zběžně listoval stránkami a snažil se jí nedívat do výstřihu.

„Taky toho mám dneska už plné zuby, jen si vezmu věci a utíkám domů.“ Zilla se otočila a vracela se k počítači. „Počkáte na mě?“

„Hmmm...“ Pavel se opřel o veřeje a dělal, že listuje v materiálech.

„Mimochodem, dobrá reportáž,“ zavolala od počítače, „ale s tou spekulací to už bylo na mě trochu moc. Příště by to chtělo fakta...“ neodpustila si drobné rýpnutí a dál skládala věci do batůžku.

Vzhlédl od textů. Bylo zvykem, že starší pardálové v redakci asistentkám tykali, ale těm bylo běžně okolo dvaceti. Zilla vypadala starší a jemu připadalo trochu nepatřičné, aby jí tykal, když ona mu vykala. Několikrát ji letmo zahlédl na poradách, ale nikdy se spolu soukromě nebavili.

„Vy tu ale nejste dlouho, co?“ vyhnul se odpovědi.

„Dneska zrovna jo...“ usmála se. „Tak, můžeme jít.“

Šli vedle sebe mlčky dlouhou chodbou k východu. Zastavili se až u vstupních turniketů.

„Jo, volala jsem do Washingtonu.“

„Prosím?“ podíval se na ni udiveně.

„Vydávala jsem se za reportérku z východní Evropy a chtěla jsem pana Sanderse požádat o interview. Jeho asistentka mi potvrdila, že právě opravdu čerpá dovolenou. Až do konce příštího týdne...“

Podle toho, jak se na ni Pavel podíval, cítila, že ho dostala.

„Díky za doprovod a zas někdy večer.“ Přiložila vstupní kartu k turnketu a protáhla se ven.

Pavel si připadal jako vůl, ale dokázal ocenit její iniciativu. Málokdo ji měl a většina asistentek byla jen, jak říkal jeden jeho kolega, lepší hardware, který přeposílá poštu a pouze plní, lépe či hůře, zadané úkoly.

14

Vyšel z budovy televize a zhluboka se nadechl. Chvilí přemýšlel, že si zavolá taxík, ale pak se rozhodl, že se raději projde. Noc byla jasná a chladná. Přitáhl si límec kabátu a vydal se směrem k Vltavě. Miloval procházky noční Prahou a navíc to neměl daleko. Doma ho nikdo nečekal a on si potřeboval utříbit myšlenky.

Dnes ráno vstával a šel do práce, která ho moc netěšila. Teď se ale díky náhodě dostal k soustu, které mohlo nabídnout hodně. Dokázal se vrátit do hlavního vysílacího času v pořádné reportáži, a dokonce v živáku. Byl zase v kurzu – dostal šanci, která se už nebude muset opakovat. Bylo potřeba ji pořádně podojit, dokud byl čas. To ale znamenalo, že bude muset zítra zase s něčím slušným přijít. S něčím, co nebude mít nikdo jiný. V tom měla Zilla pravdu – Kamil ho nenechá dlouho vařit bez dalších důkazů.

Zapnul telefon a začal se probírat nepříjatými hovory a textovkami. Většina byla od přátel, několik neznámých čísel a tři volání od Viktora. Na to, aby volal cizím lidem, bylo už pozdě, a tak se rozhodl nejprve kousnout do kyselého jablka. Vytočil Viktorovo číslo.

„No...“ vzal Viktor telefon po třetím zazvonění.

„Hele, promiň...“

„Myslíš promiň za to, že mi tu drnčí telefony a šéfové se mě ptají, jak to mohlo ze spisu utéct a kdo vám to dal? Nebo promiň za to, že jsem ti to jméno pustil a tys ho hned zatepla vypálil, i když je na to embargo?“ křičel Viktor.

Protože ho Pavel léta znal, věděl, že ho teď musí nechat. Mlčel.

„... nebo promiň za to, že to teď díky tobě vypadá jako vražda?“ pokračoval.

„Viktore, sorry, ale cos čekal, když jsi mi to jméno dával...?“

„Nevím, kurva, ale nemyslel jsem, že to takhle rozmáznete! Jediný štěstí je,“ pokračoval Viktor už trochu klidněji, „že ten spis měla spousta lidí. Navíc, když se u těla našly ty doklady, tak tam bylo tolik lidí, že to mohl pustit kdokoli. Doufám, že u vás budou všichni držet hubu.“

„Neví o tobě ani šéfredaktor – ochrana zdroje.“

„No aspoň nějaký zákon u nás funguje,“ zasmál se konečně Viktor a Pavel cítil, že je nejhorší zažehnáno. Věděl ale, že nemá smysl tlačit na pilu a chtít další informace.

Chvilí mlčeli.

„Takže teď si dáme chvilku pohov, jo.“

„OK, ještě jednou sorry a dobře se vyspi.“

„Díky, čau,“ položil Viktor sluchátko.

Pavel právě přecházel křižovátku u Smetanova nábreží a zamířil na most Legií, když se mu v ruce rozvibroval telefon. Myslel, že mu volá Viktor zpátky, a tak telefon automaticky vzal.

„*Mister Czerny...*?“ uslyšel kultivovanou americkou angličtinu.

„Yes?“

Neměl náladu s kýmkoli mluvit, ale už se nedalo nic dělat.

„Omlouvám se, že vám volám takto v noci, ale viděla jsem vaši reportáž...“ pokračovala anglicky žena v telefonu. Vážila každé slovo.

„Děkuji, ale... Co pro vás můžu udělat? Už je trochu pozdě...“ Pavel otráveně přemýšlel, jak by hovor rychle ukončil. Kolikrát v redakci říkal, aby nikomu nedávali jeho číslo!

„... možná bych naopak já mohla něco udělat pro vás... Jmenuji se Susan Sandersová... a potřebovala bych s vámi mluvit.“

Pavel zpomalil chůzi a podíval se na displej telefonu, ten ukazoval jen pražské číslo.

„... jsem ubytována v hotelu Four Seasons,“ jako by žena vytušila jeho zaváhání, „mohl byste se za mnou zítra stavít? Nerada bych to probírala po telefonu...“

„... a- ano,“ zaváhal Pavel na moment, „určitě se u vás mohu zítra stavit. Kdy by se vám to hodilo?“

„Dejme tomu v deset dopoledne? Doufám, že se mohu spolehnout na vaši diskrétnost.“

„Samozřejmě.“ Ani ve snu by ho nenapadlo, aby takové sousto pustil někomu jinému.

„Výborně, přijďte tedy prosím přímo do mého apartmá 431. Na shledanou. A děkuji.“ Z ženina hlasu byla cítit únava i jistá úleva.

„Na shledanou zítra.“

Stejně jako se říká, že neštěstí nechodí samo, zdálo se, že něco obdobného platí i se štěstím. Pavel by to nedokázal pojmenovat lépe.

Ještě chvíli stál na mostě a díval se přes tmavou siluetu Střeleckého ostrova na osvětlený Pražský hrad. Kdo by pomyslel, že Pražský hrad je oficiálně největší hradní komplex na světě. To, co má člověk denně před očima, nedokáže ocenit. Jak typické pro českého člověka.

Otřásl se zimou, ještě víc se pohroužil do kabátu a pomalu se vydal domů směrem na Újezd.

15

Robert Cox byl na pivo zvyklý, pět kousků dvanáctistupňové plzně mu ale stouplo do hlavy víc, než by si dokázal připustit. Na druhou stranu vše, co měl dnes zařídit, už bylo hotové, tak proč si neužít. Zaplatil kartou, schoval notebook do háčkovaného batohu a vyšel z restaurace přímo doprostřed tmavé noční Kampy. Nezajímaly ho památky a genius loci staré Prahy, zajímali ho lidé.

Jeho oči přivykly na tmou parku, spoře osvětleného žlutým světlem několika lamp. Zprostřed travnatého prostranství zaslechl vzdálené bubnování. Několik tmavých postav se kývalo v rytmu nad bubeníkem a mezi nimi koloval joint. Robert se vydal pomalou chůzí blíž.

„Hi, guys!“

„Hi,“ otočil se na Roberta jeden do rytmu se vlnící stín, „dáš si s náma špeka?“ podával Robertovým směrem žhnoucí cigaretu marihuany.

Hlouček se automaticky rozestoupil, aby Robertovi udělali místo.

„Thanks,“ vstoupil mezi ně a usmál se na ně svým odzbrojujícím bílým úsměvem. O jeho americkém původu nemohlo být pochyb.

Teď si mohl hlouček zhruba patnácti mladých lidí pořádně prohlédnout. Robert postřehl několik novodobých hipíků v roztrhaných zvonáčích a vytahaných svetrech, holky měly tak jako on ve vlasech šátky a batikované blůzky a na nohou martensky. Zbytek skupiny tvořilo několik typických *áčkařů* – kluků v tmavých kalhotách a černých mikinách s plackami a nášivkami anarchistických skupin. Bubnování a jejich hovor však s Robertovou přítomností neustaly. Potáhl z cigarety a poslal trávu dál.

„Ty tu studuješ, nebo někde učíš v jazykovce?“ zeptal se ho po chvíli jeden z hipíků anglicky.

„Právě jsem dorazil,“ zakroutil Robert hlavou.

„Trochu nalehko, ne...?“ zasmála se pohledná blondýnka po jeho levici. Pověsti o českých holkách stejně jako o pivě rozhodně nelhaly.

Robert pokrčil rameny, ale napadlo ho, že by si zítra mohl koupit alespoň teplejší boty.

Necítil se jako anarchista ani jako hipík – neměl rád módní škatulky, ale stejně jako oni uznával absolutní svobodu a Bakuninovo anarchistické učení. Věřil v člověka a jeho schopnost vládnout si sám sobě. Na hipících mu ale vadila jejich naivita a bezbřehá láska a na anarchistech častá radikálnost, kvůli níž je lidé znali. Dříve byl anarchista chlap v tmavém kabátě s bombou a dnes černý zakuklenec s nášivkami ANTIFA, který se pere s nacisty. Budili podezření a strach u běžné populace a to byla jejich největší slabina, která přebila jejich humanistické ideály.

Stál tu a pro ně nebylo důležité, odkud byl – prostě byl a nikdo ho nesoudil ani nehodnotil. Žít a nechat žít.

„Pomalu bysme měli vyrazit, jestli chcem ještě něco stihnout,“ promluvil k ostatním jeden z anarchistů, zahodil filtr a otočil se

k odchodu. Bubeník se také těžce zvedl a celá skupinka se vydala loudavou chůzí pryč.

Robert se podíval na blondýnku, která se s ním předtím bavila.

„Jdem na Kliniku – to je takovej místní squat a komunitní centrum,“ hledala anglická slovíčka, „dnes je tam koncert na její podporu.“

„Budu se muset porozhlídnout po nějakým ubytování, ale dík.“

„Pojď s náma, dá se tam i přespat,“ podívala se mu do očí. Snad v tom byl i náznak koketnosti.

Proč platit zbytečně za hotel a podporovat systém víc, než je nezbytně nutné, usmál se pro sebe Robert a několika kroky doběhl skupinku. Když přecházeli most Legií, zdálo se mu, že proti nim jde po druhém chodníku redaktor, kterého viděl v televizi. Praha byla ještě menší, než ho varovali.

16

Pavel se probudil chvílku po sedmé hodině. Vstával bez budíku každý den téměř ve stejnou hodinu, i když zrovna nikam nemusel. Snad už to není první závan stařecké nespavosti, pomyslel si a posadil se na posteli. Automaticky zapnul telefon, rychle prohlédl displej a vydal se do koupelny.

Jeho secesní třípokojový byt byl pro jednoho člověka příliš velký.

První roky po rozchodu uvažoval, že se přestěhuje do menšího. Nikdy se sice s Lenkou nerozvedli, ale už to bylo téměř deset let, co spolu nežili. Děti odrostly a on si na byt tak zvykl a oblíbil si ho, že si nedokázal představit, že by žil někde jinde. Neměl rád změnu. Vlastně ještě ani po Lence úplně neuklidil. Její kartáč na vlasy stále ležel u zrcadla v koupelně. Nebyl sentimentální, bral ho prostě jako vybavení bytu. Ležel tam a on to místo nepotřeboval, tak proč by ho někam uklízel.

Parkety ho příjemně hřály do bosých chodidel. Stiskl tlačítko na kávovaru a posadil se s miskou čokoládových vloček na gauč k televizi.

Ještě jednou si prohlédl seznam včerejších volání, přečetl si zprávy od přátel a podle jejich množství věděl, že reportáž sledovalo hodně lidí. Některé zprávy byly vtipné.

Dobrá práce, koukám, že jsi ztracené psy vyměnil za mrtvolý. ;-) Gratulace. H. – zasmál se jedné z nich a vypnul kávovar.

Zběžně prolétl zprávy z ČTK a začel se do diskuze pod včerejší reportáží na online vysílání televize. Český internet a zvláště diskuze pod články a reportážemi byly žumpa. Nikdy nepochopil, kde se v lidech bere tolik zášti a snahy do někoho kopnout. Podle toho, jakou točil reportáž, tak byl často buď *zasraný havloid, zkurvený pravdo-láskař*, nebo *pravičácká svině*. Věděl, že valnou většinu podobných příspěvků mají na svědomí ruští trollové s falešnými účty nebo jejich dobrovolní přísluhovači, ale copak jich mohlo být opravdu tolik? Začal se o to více zajímat a nedávno zjistil, že někteří ruští trollové jsou placeni až třemi dolary za dobrý příspěvek. Řada z nich si tak dokáže přijít na tisíce dolarů měsíčně. Ovšem to byli výborně placení „zahraniční externisté“. Čtyři sta zaměstnanců domácí ruské *Internetové výzkumné agentury* bylo placeno dvaceti až čtyřiceti tisíci rubly měsíčně. Organizace s tímto krycím jménem sídlila v moderní budově v Olgině na předměstí ruského Petrohradu. Ovšem její zaměstnanci svoji cyber-práci odváděli skvěle. Každý zaměstnanec se svými sto komentáři denně dokázal nahlodat tisíce čtenářů po celém světě a poštvávat proti sobě masy lidí ve vzdálených zemích.

Nešlo jim o to, přesvědčovat lidi o vlastní pravdě. Bylo to daleko sofistikovanější. Rusové zjistili, že když nemohou z internetu pravdu odstranit, tak ho budou zaplevelovat lží a fake news. Pravda se tak v té záplavě informací ztratí a dokonale relativizuje. Bylo to téměř geniální – naprosto čistá válka, bez jediné vystřelené kulky, a přesto tak nebezpečná a ničivá. Přitom za cenu ani ne jednoho obrněného vozidla ročně. A to byla jen jedna notoricky známá buňka, odkud Rusko vedlo dlouhodobě svou kybernetickou válku proti okolnímu světu, který my naivně nazýváme svobodným. Ale byl už dost starý, aby věděl, že druhá strana to dělá úplně stejně...

Pavel málem zapomněl, že včera dostal vytištěné materiály o Williamu Sandersovi. Vyndal ze saka několik přeložených listů, dolil si z konvice kafe a začel se do nich.

Znovu se zadíval na fotografii, kterou včera použili ve vysílání. Oválná hlava, rudé tváře, prošedivělé vlasy s vysokým čelem, knírek a brýle. Podle Pavlova odhadu mu bylo okolo šedesáti let, což si také vzápětí potvrdil v jeho životopise. Studoval na Pensylvánské státní univerzitě, v úřadu byl od roku 2009, kdy přišel jako člen administrativy prezidenta Obamy.

Listoval materiály, ale nenašel nic, co by se zdálo být na tomto úředníkovi zajímavé. Na dalších listech, které Zilla vytiskla, byly jen povšechné informace o ministerstvu zemědělství s rozpočtem okolo 140 miliard dolarů, pod něž spadala kromě zemědělství samotného i sekce ochrany životního prostředí a výživy a stravování. Právě tato sekce *Potravin a výživy – FNS (Food and Nutrition Service)* – měla za cíl, aby americká populace na jednu stranu netrpěla hladem a přitom se na druhou stranu nepřejídala. Nad tím se pousmál. Tato sekce spotřebovala v patnácti podpůrných programech neuvěřitelných 112 miliard dolarů – tedy 80 % rozpočtu celého ministerstva zemědělství, což byla téměř 3 % celého rozpočtu USA. V jídle jsou prachy, pousmál se.

Podíval se na hodinky. Do schůzky zbývala necelá hodina. Dopil studené kafe, rychle se oblékl a vyrazil z bytu.

Rozhodl se jít přes Kampu a Karlův most, aby si vše ujasnil a připravil si seznam otázek. Dobře věděl, že přímá výpověď je vždy lepší než jen zpráva zprostředkovaná moderátorem. Ideálně by ji tedy potřeboval dostat před kameru.

Celou knihu lze koupit na e-shopu autora

<https://eshop.tomanek.com/>

MOTÝLÍ KŘÍK

JAN TOMÁNEK

Jazyková redakce Ivan Beránek
Grafická úprava a sazba Jan Tománek
Obálka Jan a Honza Tománkovi
Tisk FINIDR, s.r.o., Český Těšín
Vydalo Art And Animation studio
jako svoji šestou publikaci

2. vydání, 2026

www.aaa-studio.cz
www.tomanek.com

Další knihy Jana Tománka

Lustr pro papeže (2019)

Archa knih (2021)

Válka se stromy (2022)

Průvodce králičí norou (2023)

Začít u sebe (2025)

K dostání na e-shopu autora i s podpisem

eshop.tomanek.com